

AVRELIJ AVGUŠTIN: O ČASU

(*Izpovedi*, XI. knjiga, prev. Sovre/Gantar, podčrtal M.U.)

»Kaj je torej čas? Če me nihče ne vpraša, vem; če pa ga hočem na vprašanje razložiti, ne vem. Vendar si upam z gotovostjo trditi, da bi ne bilo preteklega časa, če bi nič ne prehajalo, da ne bi bilo prihodnjega časa, če ne bi nič prihajalo, in ne sedanjega časa, če ne bi bilo nič priučoče.« (Avguštin, *Izpovedi*, XI/14)

»Kolikor je doslej jasno in očitno, je to, da niti prihodnost ne biva niti preteklost. Potemtakem pravzaprav ne moremo reči: trije časi so – pretekli, sedanji in prihodnji. Natančneje bi se reklo takole: trije časi so – sedanjost glede na preteklost, sedanjost glede na sedanjost in sedanjost glede na prihodnost. Zakaj le v duši bivajo časi kot te vrste trojstvo, drugje jih ne vidim: sedanjost glede preteklosti je spomin, sedanjost glede sedanjosti je vpogled, sedanjost glede prihodnosti je pričakovanje.« (Prav tam, XI/20)

»Velika je moč spomina, o Bog, silno velika, svetišče, veličastno in brezmejno. Kdo mu pride do dna? In vendar je to sila mojega duha in del mojega bistva, le da sam ne zaobjamem vsega, kar sem. Zato je duh pretesen, da bi samega sebe zaobsegel. Toda kje je tedaj tisti del njega, ki ga zaobjeti ne more? Mar je izven njega in ne v njem? Kako tedaj, da ga ne zaobjame? Silno začudenje se mi poraja nad to uganko, strmeča osuplost me prevzema...« (prav tam, X/8).

»V tebi, torej, moj duh, merim svoje čase.« (Prav tam, XI/27)